

MBU-1601250102041200 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April/May – 2018

Economics

(Environment Economics : Issues & Policies)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ ભારતમાં જમીન વપરાશનો બદલાતો ઉપયોગ, પાકની બદલાતી તરાહ અને પર્યાવરણીય સમસ્યાનું વિગતવાર વર્ણન કરો. ૧૪

અથવા

૧ ભારતમાં જંગલોનું સંરક્ષણ, જૈવવિવિધતા અને પર્યાવરણ સમસ્યાઓ વિગતવાર વર્ણવો. ૧૪

૨ પર્યાવરણની સમસ્યાઓ શું છે ? ભારતના ઉદ્યોગોની વૃદ્ધિ અને ઉદ્યોગોના માળખાને વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ પ્રદૂષણ એટલે શું ? ભારતમાં વાયુ પ્રદૂષણ અને જળ પ્રદૂષણની સમસ્યાનું વર્ણન કરી તેની પર્યાવરણની સમસ્યાઓ ઉદાહરણ સાથે વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

૩ આંતરરાષ્ટ્રીય પર્યાવરણીય સમસ્યાની વ્યાખ્યા આપીને વૈશ્વિક તાપમાન તથા એસિડ વરસાદ સમજાવીને તેની પર્યાવરણીય અસરો સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતમાં જોખમી કચરાના વેપારની પર્યાવરણીય સમસ્યા, નષ્ટ સજાતિઓ અને ઔષધીય છોડની પર્યાવરણીય સમસ્યા અને તેની પર્યાવરણીય અસરો સમજાવો. ૧૪

૪ ભારતમાં મહત્વના પર્યાવરણીય કાયદાઓ સમજાવીને તેના અમલીકરણની પદ્ધતિનું વિગતવાર વર્ણન કરો. ૧૪

અથવા

૪ પર્યાવરણીય સંધિઓ અને પર્યાવરણ પ્રત્યે ભારતનો અભિગમ વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

૫ ચારમાંથી કોઈ પણ બે લખો : ૧૪

- (૧) ખુલ્લા ઘાસચારા મેદાનોની પર્યાવરણ સમસ્યાઓ સમજાવો.
- (૨) ઘન અને પ્રવાહી કચરાનું વ્યવસ્થાપન સમજાવો.
- (૩) વૈશ્વિકીકરણ અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર
- (૪) ભારતમાં પર્યાવરણ નીતિની વૃદ્ધિ.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions are compulsory.

1 Explain the changes in Land use and cropping pattern and environmental issues in India in detail. 14

OR

1 Explain the problems of Conservation Forest and Biodiversity and environment problems in detail. 14

2 What is Environment issues ? Explain the growth and structure of industries in India in detail. 14

OR

2 What is Pollution ? Explain the Problems of Air Pollution and Water Pollution with example and Environment Problems in India in detail. 14

3 Give the definition of International Environmental Issues and explain the Global Warming and Acid Rain and its Environmental Implications in detail. 14

OR

- 3** Explain the Environment Problems of trade of hazardous waste, endangered species and medical plants and its implications in India in detail. **14**
- 4** Explain the Important Environment Laws and mechanism of Implementation in India in detail. **14**
- OR**
- 4** Explain the Environment Agreement and India's Approach on environment in detail. **14**
- 5** Write any two out of four : **14**
- (1) Explain the Environment problems of Grazing Land
  - (2) Explain Solid and Liquid Waste Management
  - (3) Explain Globalization and International Trade
  - (4) Explain Growth of Environment policy in India.
-